

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobců: a) **Ja. Š.**, b) **Ji. Š.**, c) **J. S.**, všichni zast. JUDr. Jaroslavem Dobrem, advokátem, se sídlem Praha 2, Čelakovského sady 8, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2005, č. j. 10 Ca 89/2004 - 75,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, podanou k poštovní přepravě dne 4. 5. 2004, kterou žalobci následně k výzvě soudu doplnili podáním ze dne 16. 6. 2004, se žalobci domáhali, aby Městský soud v Praze uložil žalovanému a dále Úřadu městské části Praha 20, odboru stavebnímu, povinnost vydat rozhodnutí ve věci podnětů žalobců ze dne 15. 6. 2003, 9. 1. 2004, 10. 1. 2004, 9. 3. 2004 a 24. 3. 2004.

Podáním ze dne 9. 1. 2004, které Úřad městské části Praha 20, odbor stavební, obdržel dne 26. 1. 2004, se žalobci domáhali vydání rozhodnutí dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) o odstranění stavby klubovny a souvisejících staveb Č. r. s., místní organizace H. P., umístěných na pozemcích ve vlastnictví žalobců parc. č. 4307/1 a 4307/3 v k. ú. H. P.. Obdobný podnět žalobci jmenovanému stavebnímu úřadu zaslali již podáním ze dne 15. 6. 2003. Podáním ze dne 10. 1. 2004, které Úřad městské části Praha 20, odbor stavební, obdržel dne 19. 1. 2004, se žalobci domáhali vydání rozhodnutí o odstranění stavby účelového zařízení č. E091 M. s. H. P. umístěného na pozemcích ve vlastnictví

žalobců parc. č. 4304/1 a 4304/2 v k. ú. H. P. Podáním ze dne 9. 3. 2004 žalobci u stavebního úřadu urgovali vyřízení uvedených podnětů z 9. a 10. 1. 2004 s tím, že lhůta k vydání rozhodnutí podle ust. § 49 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) již uplynula. Podání ze dne 15. 3. 2004, které žalovaný obdržel dne 24. 3. 2004, žalobci označili jako „odvolání“ proti „rozhodnutí“ stavebního úřadu ve věci výše uvedeného podnětu ze dne 10. 1. 2004, s tím, že stavební úřad v zákonem stanovené lhůtě o jejich podnětu nerozhodl, a proto mají za to, že podnět v rozporu se zákonem zamítl. Žalobci požadovali, aby žalovaný vydal rozhodnutí o tomto „odvolání“.

Žalobci v žalobě uváděli, že lhůty pro rozhodnutí správního orgánu ve věci jejich podnětů ze dne 9. a 10. 1. 2004 již uplynuly, aniž by jim správní orgán doručil rozhodnutí. Stavby (míněny patrně stavby na pozemcích parc. č. 4307/1 a 4307/3) jsou podle tvrzení žalobců postaveny na orné půdě v rozporu se zákonem č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, neboť zastavěný pozemek nebyl vyňat ze zemědělského půdního fondu. Tyto stavby nejsou evidovány v katastru nemovitostí a nemají určeného vlastníka. Rozhodnutí stavebního úřadu a příslušných správních orgánů všech stupňů trpí podle tvrzení žalobců řadou procesních i hmotněprávních vad, přičemž žalobci odkazovali na podrobná zdůvodnění ve výše uvedených podáních ze dne 9. a 10. 1. 2004.

V doplnění žaloby ze dne 24. 8. 2004 žalobci dále tvrdili, že byli vlastníky pozemků parc. č. 4307/1 a 4307/3 již od roku 1975 na základě rozhodnutí Státního notářství pro Prahu 9 ze dne 14. 3. 1983, č. j. 9 D 1141/78 - 78, vydaného v rámci dědického řízení. Žalobci mají za to, že byli opomenuti jako účastníci v řízeních, v rámci nichž byla vydána rozhodnutí o umístění stavby, stavební povolení i kolaudační rozhodnutí týkající se staveb na pozemcích parc. č. 4307/1 a 4307/3 a tato rozhodnutí jim ani nebyla doručena, nenabyla tudíž právní moci. Žalovaný, který zamítl odvolání žalobců proti uvedeným rozhodnutím, jako nepřipustná, podle žalobců neprokázal doručení těchto prvostupňových rozhodnutí žalobcům.

V podání ze dne 9. 1. 2004 žalobci poukazovali zejména na to, že rozhodnutí o umístění stavby, stavební povolení i kolaudační rozhodnutí týkající se staveb na pozemcích parc. č. 4307/1 a 4307/3 byla vydána i přesto, že stavby jsou umístěny na orné půdě a předmětné pozemky nebyly vyňaty ze zemědělského půdního fondu. V podání ze dne 10. 1. 2004 žalobci mj. uváděli, že stavba na pozemcích parc. č. 4304/1 a 4304/2 v k. ú. H. P. byla postavena bez vynětí lesní půdy z lesního půdního fondu, tedy v rozporu se zákonem č. 61/1977 Sb., o lesích a jeho prováděcími předpisy. Stavební povolení a kolaudační rozhodnutí na uvedenou stavbu bylo podle žalobců navíc vydáno v rozporu s územně plánovací dokumentací a se stavebním zákonem, neboť stavební úřad nejednal ve stavebním řízení s žalobci jako s účastníky řízení přesto, že na základě výše uvedeného rozhodnutí Státního notářství pro Prahu 9 ze dne 14. 3. 1983, č. j. 9 D 1141/78 - 78, byli vlastníky předmětných pozemků. Rozhodnutí stavebního úřadu nebyla žalobcům doručena a tudíž nenabyla právní moci.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 3. 2005, č. j. 10 Ca 89/2004 - 75, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že řízení o odstranění stavby dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona zahajuje stavební úřad z úřední povinnosti, pokud zjistí, že stavba nebo zařízení byly postaveny bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním, přičemž výsledkem tohoto řízení je nařízení odstranění stavby, nebo její dodatečné povolení,

pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem. Řízení o odstranění stavby dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je tedy správním řízením zahajovaným z úřední povinnosti, nikoli na návrh. Žalobci se tedy nemohou žalobou na ochranu proti nečinnosti dle ust. § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), úspěšně domáhat vydání rozhodnutí v řízení o odstranění stavby, neboť podali pouhý podnět k zahájení takového řízení. Nezahájením tohoto řízení, tedy odložením podnětu, žalobci nemohou být dotčeni na svých právech.

Žalobci jsou si navíc vědomi existence rozhodnutí, jimiž byly předmětné stavby povoleny, o čemž svědčí skutečnost, že proti těmto rozhodnutím podali odvolání, o nichž rozhodoval žalovaný. Řízení, v nichž se žalobci domáhají zrušení těchto rozhodnutí, dosud neskončila, má v nich rozhodnout Ministerstvo pro místní rozvoj. Žalovaný žalobcům opakovaně sdělil, že v předmětných věcech existují pravomocná rozhodnutí, která brání zahájení řízení o odstranění staveb. Žalovaný nezůstal nečinný, neboť se podněty žalobců opakovaně zabýval a žalobce uvědomil o tom, proč neshledal důvody k zahájení řízení o odstranění uvedených staveb z moci úřední.

Konečně, i kdyby městský soud shledal žalobu opodstatněnou a uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí, nemohl by ho zavázat k vydání rozhodnutí určitého obsahu, k čemuž žalobci ve skutečnosti směřovali.

Městský soud jednal jako s žalovaným pouze s Magistrátem hlavního města Prahy, byť žalobci označili v žalobním petitu jako žalovaného rovněž Úřad městské části Praha 20, tedy příslušný stavební úřad. Svůj postup městský soud odůvodnil tím, že Magistrát hlavního města Prahy byl správním orgánem, který rozhodoval a odpovídal, když žalobci podali „odvolání“ proti nečinnosti stavebního úřadu ve věci uvedených podnětů.

Proti tomuto rozsudku podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) včasnou kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy tvrdili nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Stěžovatelé namítali, že Městský soud v Praze měl vyčkat rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj, jež se měla týkat předmětných staveb, neboť podle názoru stěžovatelů se jedná o předběžnou otázku, která může mít zásadní vliv na rozhodnutí městského soudu.

Pokud jde o rozhodnutí umístění stavby, stavební povolení i kolaudační rozhodnutí týkající se předmětných staveb, městský soud podle názoru stěžovatelů nevzal v úvahu skutečnost, že tato rozhodnutí byla vydána v rozporu s tehdejší právní úpravou, neboť účastníky řízení nebyli stěžovatelé, ani jejich právní předchůdci, kteří byli vlastníky předmětných pozemků, na nichž byly stavby postaveny. Stěžovatelé opětovně odkazovali na rozhodnutí příslušného státního notářství v dědickém řízení. Zmíněná správní rozhodnutí odporují právnímu řádu i z toho důvodu, že pro uvedené stavby nikdy nedošlo k vynětí ze zemědělského nebo lesního půdního fondu, ač to tehdy platná právní úprava vyžadovala. Stěžovatelé se tedy domnívají, že stavby byly postaveny v rozporu s tehdejší právní úpravou a stavební úřad měl zahájit řízení o jejich odstranění z úřední povinnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

Žalovaný konstatoval, že v daném případě nebyly splněny zákonné podmínky pro zahájení řízení o odstranění stavby dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, jehož se stěžovatelé domáhali, neboť předmětné stavby byly stavebním úřadem povoleny. Posuzování věcné správnosti těchto rozhodnutí nebylo předmětem soudního řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu a nemohlo mít vliv na jeho výsledek.

Žalovaný poukazoval na to, že stavba účelového zařízení č. E 091 byla povolena rozhodnutím stavebního úřadu v H. P. ze dne 17. 4. 1974, č. j. výst. 788/74, jako provizorium na dobu národohospodářsky odůvodněnou a kolaudována rozhodnutím ze dne 19. 6. 1979, č. j. 1320/79, k trvalému provozu. Žalovaný pak rozhodnutím ze dne 21. 7. 2003, č. j. MHMP-71444/2003/VYS/Pi, zamítl odvolání stěžovatelů proti rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 27. 1. 2003, č. j. 17117/972/01 - 02, kterým bylo zastaveno řízení dle ust. § 88 odst. 1 písm. d) stavebního zákona o odstranění uvedené stavby, neboť bylo v průběhu řízení prokázáno, že stavba byla povolena k trvalému provozu a důvod řízení tedy odpadl. Na základě podnětu stěžovatelů bylo rozhodnutí žalovaného předloženo Ministerstvu pro místní rozvoj k přezkoumání mimo odvolací řízení.

Žalovaný dále uváděl, že stavba klubovny Č. r. s. byla v minulosti předmětem několika řízení příslušného stavebního úřadu. Rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 30. 12. 1971, č. j. výst./71, bylo povoleno trvalé užívání a provoz skladu rybářského inventáře. Rozhodnutím Útvaru hlavního architekta hl. m. Prahy ze dne 24. 9. 1979, č. j. 981/70, byla na předmětném pozemku umístěna stavba klubovny. Rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 17. 12. 1979, č. j. 2158/79, bylo na tuto stavbu vydáno stavební povolení. Rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 15. 12. 1983, č. j. 2600/83, byla stavba klubovny kolaudována. Rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 5. 4. 1989, č. j. výst. 909/599/89, byla umístěna a povolena přístavba kolny, skladu krmiva a uhelny k objektu klubovny. Kolaudační rozhodnutí na tuto stavbu vydal stavební úřad dne 27. 6. 1990 pod č. j. výst. 1660/1283/90. Proti těmto rozhodnutím podali stěžovatelé odvolání, v nichž uváděli, že jim předmětná rozhodnutí jako spoluvlastníkům dotčených pozemků nebyla doručena a tudíž nenabyla právní moci. Žalovaný odkazoval na svá zjištění v odvolacích řízeních, podle nichž byl původním vlastníkem pozemku, nyní v katastru nemovitostí vedeném pod parc. č. 4307/3, otec stěžovatelů, pan V. Š. Tento pozemek však přešel výměrem Okresního národního výboru Praha-venkov sever ze dne 28. 4. 1949, zn. 611-27.4.1949, na základě zákona č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě, na stát. Pan V. Š. zemřel dne 15. 12. 1975. Dne 11. 12. 1991 uplatnili stěžovatelé u Pozemkového úřadu Magistrátu hlavního města Prahy nárok na vydání pozemků zapsaných na LV č. 48 a č. 2459 v k. ú. H. P. Pozemkový úřad vydal dle ust. § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí ze dne 12. 9. 2000, č. j. PÚ 944/00, které nabylo právní moci dne 14. 9. 2000 a na jehož základě se stěžovatelé stali vlastníky uvedených pozemků. Stěžovatelé tedy podle vyjádření žalovaného nebyli v době vydání předmětných rozhodnutí vlastníky dotčených pozemků, neboť vlastnické právo k nim nabyli až v rámci restitučního řízení, nemohli tedy být ani účastníky předchozích řízení týkajících se staveb na těchto pozemcích. Z tohoto důvodu žalovaný jejich odvolání rozhodnutími ze dne 16. 10. 2003, č. j. MHMP-112908/2003/OST/Ři/Pi, ze dne 23. 10. 2003, č. j. MHMP-155209/2003/OST/Ři/Pi, ze dne 23. 10. 2003, č. j. MHMP-148720/2003/OST/Ři/Pi a ze dne 23. 10. 2003, č. j. MHMP-1552212/2003/OST/Ři/Pi, zamítl jako nepřipustná. Na základě podnětu stěžovatelů na přezkoumání těchto rozhodnutí žalovaného mimo odvolací řízení byla věc předložena Ministerstvu pro místní rozvoj.

Žalovaný poukazoval dále na to, že stěžovatelé podali rovněž návrh na obnovu předmětných řízení, který žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 8. 2004, č. j. MHMP-106066/2004/OST/Ří, zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podali stěžovatelé odvolání, které Ministerstvo pro místní rozvoj rozhodnutím ze dne 1. 12. 2004, č. j. 26891/2004-63/O-2565/04, zamítlo a potvrdilo rozhodnutí žalovaného.

Z uvedeného je podle žalovaného zřejmé, že nebyl ve věci nečinný. V ostatním žalovaný odkázal na rozsudek městského soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu v rozsahu vymezeném v ust. § 109 odst. 2 a 3 s.ř.s. a neshledal kasační stížnost důvodnou.

Jak Nejvyšší správní soud již konstatoval ve své předešlé judikatuře, viz např. rozsudek ze dne 26. 6. 2007, č. j. 4 Ans 10/2006 - 59, zveřejněný na adrese www.nssoud.cz, žalobou podle ust. § 79 a násl. s. ř. s. se nelze úspěšně domáhat ochrany v případě jakékoli pasivity správního orgánu, ale pouze v případech, kdy správní orgán má povinnost vydat ve správním řízení rozhodnutí ve věci samé nebo má povinnost vydat osvědčení, kdy je tedy žalobce nositelem veřejného subjektivního práva na vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Mezi případy, kdy správní orgán nemá povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé, patří i situace, kdy obdrží pouhý podnět k zahájení řízení, které nelze zahájit jinak než z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s názorem městského soudu, že takovým řízením je i řízení podle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona o odstranění stavby vydané bez stavebního povolení nebo v rozporu s ním [nyní řízení podle ust. § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinného od 1. 1. 2007]. Toto řízení, narozdíl např. od řízení o povolení odstranění stavby podle ust. § 88 odst. 4 stavebního zákona, nelze zahájit návrhem fyzické nebo právnické osoby, neboť ho může zahájit pouze stavební úřad z moci úřední.

Jestliže tedy stěžovatelé žádali příslušný stavební úřad, aby vydal rozhodnutí o odstranění výše uvedených staveb, je třeba jejich podání hodnotit právě jako pouhé podněty k zahájení řízení z úřední povinnosti, nikoli jako návrhy, jejichž doručením správnímu orgánu by již bylo řízení ve smyslu ust. § 18 odst. 2 správního řádu zahájeno. Nebylo zde tedy žádné řízení, v rámci něhož by se stěžovatelé mohli úspěšně domáhat ochrany před nečinností správního orgánu. Jistě nelze zpochybnit oprávnění stěžovatelů podat podnět k zahájení řízení o odstranění stavby, aby však bylo založeno jejich veřejné subjektivní právo na vedení řízení a vydání rozhodnutí ve věci, které se navíc závažným způsobem dotýká práv jiných osob, musel by tak stanovit zákon, což v daném případě stavební zákon nečiní. Řízení o odstranění stavby postavené bez stavebního povolení či v rozporu s ním dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je totiž vedeno ve veřejném zájmu, proto také zákon předpokládá možnost dodatečného povolení této stavby, jestliže stavebník prokáže její soulad s veřejným zájmem. Toto řízení tedy primárně není právním prostředkem, kterým by se vlastník pozemku mohl domáhat odstranění stavby, pokud má za to, že byla tato stavba na jeho pozemku zřízena neoprávněně. K tomuto účelu přirozeně slouží především právní prostředek soukromého práva, konkrétně žaloba na odstranění stavby dle ust. § 135c občanského zákoníku. Příslušný stavební úřad, potažmo žalovaný tedy nepochybili, pokud sdělili stěžovatelům pouhým přepisem, proč neshledali důvody pro zahájení řízení o odstranění předmětných staveb. Od 1. 1. 2006 je nutno takové podněty obdobným způsobem vyřizovat podle ust. § 42 nyní platného správního řádu.

Obdobně ani podáním stěžovatelů ze dne 15. 3. 2004, které žalovaný obdržel dne 24. 3. 2004, a které stěžovatelé označili jako „odvolání“ proti „rozhodnutí“ stavebního úřadu ve věci podnětu ze dne 10. 1. 2004, nebylo zahájeno žádné správní řízení, a to ani řízení odvolací. Stavební úřad totiž žádné rozhodnutí ve věci podnětu stěžovatelů ze dne 10. 1. 2004 nevydal, neboť neshledal podmínky pro zahájení řízení o odstranění stavby a zákon samozřejmě nespojuje s touto skutečností fikci negativního rozhodnutí ve věci, proti němuž by bylo možné podat odvolání. Žalovaný tedy zcela správně stěžovatelům připisem ze dne 31. 5. 2004, č. j. MHMP-71444/2003/Ost/Ří, sdělil, že jejich podání nemohl posoudit jako odvolání a nakládat s ním dle příslušných ustanovení správního řádu. S podáním stěžovatelů nemohl žalovaný nakládat jako s řádným odvoláním a rozhodnout o něm dle ust. § 59 správního řádu, ale nemohl postupovat ani podle ust. § 60 správního řádu, neboť i odvolání nepřijatelné či opožděné musí směřovat proti existujícímu rozhodnutí správního orgánu, nikoli proti rozhodnutí, které neexistuje, a to ani ve formě právní fikce. Zároveň je z obsahu jednotlivých sdělení žalovaného zřejmé, že žalovaný neshledal důvody pro opatření proti nečinnosti dle ust. § 50 správního řádu, tedy pro atrakci věci, neboť měl za to, že ani u jedné ze staveb nejsou dány podmínky pro zahájení řízení o jejím odstranění.

Městský soud tedy neměl žádný důvod k tomu, aby přerušoval řízení a vyčkával na rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj ať již v kterékoli z věcí, které zmiňují stěžovatelé nebo ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný, neboť žádné z těchto rozhodnutí nemůže mít z uvedených důvodů vliv na výsledek řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ve věci odstranění předmětných staveb.

Obdobně nemohl Městský soud v Praze v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu přezkoumávat zákonnost správních rozhodnutí, která byla v minulosti k předmětným stavbám vydána. Jak již bylo řečeno, pro rozhodnutí o této žalobě bylo podstatné, že příslušný stavební úřad neshledal důvody pro zahájení řízení o odstranění staveb z úřední povinnosti a nebyl zde ani žádný návrh, o němž by měl povinnost rozhodovat žalovaný. Nejvyšší správní soud se kromě toho ztotožňuje s názorem městského soudu i v tom ohledu, že správní orgány důvodně vycházely z toho, že v dané věci nejsou splněny zákonné podmínky pro odstranění předmětných staveb dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Na tyto stavby byla vydána stavební povolení a nic nenaspovídá ani tomu, že by stavby byly s těmito platnými stavebními povoleními v rozporu. Stavební úřad nebyl oprávněn zahájit řízení o odstranění staveb jen na základě tvrzení stěžovatelů, že tyto stavby byly povoleny v rozporu s tehdy platnými právními předpisy. Nejprve by totiž tato rozhodnutí musela být zákonem stanoveným způsobem zrušena, k čemuž nedošlo, když odvolání stěžovatelů proti těmto rozhodnutím a jejich návrhy na obnovu řízení byly zamítnuty. Stěžovatelé měli možnost brojit žalobami dle ust. § 65 a násl. s. ř. s. proti rozhodnutím žalovaného, jimiž byla jejich odvolání zamítnuta, či proti rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj, jímž bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí žalovaného ve věci návrhů stěžovatelů na obnovu řízení. V těchto žalobách pak stěžovatelé mohli uplatnit argumenty, jimiž zpochybňují zákonnost rozhodnutí týkajících se předmětných staveb, posouzení těchto námitek však nemá žádný vliv v otázce tvrzené nečinnosti správních orgánů.

Totéž platí i o tvrzení stěžovatelů, že byli opomenuti jako účastníci řízení týkajících se předmětných staveb, ač byli v té době již vlastníky pozemků, na nichž jsou stavby umístěny. Tato otázka je mezi stěžovateli a žalovaným sporná. Zatímco stěžovatelé jsou toho názoru, že se vlastníky těchto pozemků stali již k okamžiku smrti jejich otce V. Š.

v roce 1975 a své tvrzení opírají o zmiňované rozhodnutí státního notářství vydané v dědickém řízení, žalovaný dospěl v uvedených odvolacích řízeních k závěru, že tyto pozemky přešly již v roce 1949 na stát a stěžovatelé je nabyli až v rámci restitučního řízení v roce 2000, nebyli tedy vlastníky těchto pozemků v době, kdy se vedla územní či stavební řízení k předmětným stavbám. V každém případě i tuto otázku mohl Městský soud v Praze posuzovat v rámci řízení o žalobě proti uvedeným rozhodnutím žalovaného či proti rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj ve věci obnovy řízení, nikoli však v rámci řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

Kasační námitky tedy nejsou důvodné. Nejvyšší správní soud se ovšem nad rámec kasačních důvodů zabýval i tím, zda rozsudek městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel podle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti. V této souvislosti Nejvyšší správní soud nemohl pominout, že stěžovatelé označili v žalobním petitu za žalovaný správní orgán vedle Magistrátu hlavního města Prahy rovněž Úřad městské části Praha 20, odbor stavební a domáhali se toho, aby rovněž tomuto správnímu orgánu Městský soud v Praze uložil povinnost vydat ve věci jejich podnětů rozhodnutí. Zároveň je zřejmé, že k případnému vedení řízení a rozhodnutí ve věci odstranění staveb, jehož se stěžovatelé především domáhali, by byl skutečně věcně a místně příslušný tento stavební úřad. V každém případě soudní řád správní vymezuje žalovaný správní orgán v řízení na ochranu proti nečinnosti jinak než v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Zatímco v případě žaloby proti rozhodnutí je žalovaný správní orgán určen ze zákona (§ 69 s. ř. s.), v případě žaloby na ochranu proti nečinnosti je označení žalovaného v dispozici žalobce. Podle ust. § 79 odst. 2 s. ř. s. je totiž žalovaným správní orgán, který má podle žalobního tvrzení povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval již v usnesení ze dne 8. 4. 2003, č. j. Na 249/2003 - 9, publikovaném pod č. 19/2003 Sb. NSS, pokud žaloba tvrdí, že správní orgán je nečinný, a domáhá se, aby správnímu orgánu byla uložena povinnost vydat rozhodnutí, je třeba z toho vycházet, i kdyby povinnost k činnosti objektivně neexistovala. Městský soud v Praze tedy měl v každém případě jednat jako s žalovaným nejen s Magistrátem hlavního města Prahy, ale také s Úřadem městské části Praha 20.

Je tedy nepochybné, že řízení o předmětné žalobě je zatíženo vadou, je však třeba se dále zabývat tím, zda jde o vadu takového charakteru a intenzity, že by bylo nutné z tohoto důvodu rozsudek Městského soudu v Praze zrušit. V rozsudku ze dne 19. 6. 2007, č. j. 5 Ans 3/2007 - 55, www.nssoud.cz, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že za situace, kdy byl v řízení o žalobě proti nečinnosti jako žalovaný nesprávně určen subjekt, který nebyl v řízení pasivně legitimován, chyběly podmínky řízení, rozhodnutí krajského soudu bylo tedy v uvedeném případě zatíženo vadou ve smyslu ust. 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., která způsobovala jeho zmatečnost, a bylo ho tudíž třeba zrušit. V předmětné věci však byla situace jiná, neboť zde nedošlo k záměně žalovaného za jiný subjekt. Městský soud v Praze zcela správně jednal jako s žalovaným s Magistrátem hlavního města Prahy, neboť i vůči tomuto správnímu orgánu směřoval žalobní návrh a tudíž ve vztahu k Magistrátu hlavního města Prahy byly podmínky řízení splněny. Městský soud v Praze ovšem opomněl dalšího účastníka řízení na straně žalované, a to příslušný stavební úřad. V daném případě se tedy nejedná o zmatečnostní vadu, ale o jinou vadu řízení před krajským soudem, která by byla ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) a § 109 odst. 3 s. ř. s. důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí městského soudu pouze tehdy, pokud by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Je zřejmé, že uvedenou vadou řízení byl na svých procesních právech zkrácen Úřad městské části Praha 20, neboť neměl možnost se v řízení vedeném městským soudem k věci vyjádřit a předmětný rozsudek mu nebyl doručen, byl tedy z formálního hlediska omezen na svém právu podat proti němu kasační stížnost. Přezkoumávaným rozsudkem však Městský soud v Praze neuložil tomuto správnímu orgánu žádnou povinnost, do výkonu jeho úřední činnosti tedy žádným způsobem nezasáhl. Práva stěžovatelů, k jejichž kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu posuzuje, nebyla uvedeným pochybením žádným způsobem zkrácena ani omezena. Městský soud v Praze podrobným a přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, proč nemá stavební úřad v předmětné věci povinnost vydat rozhodnutí o odstranění stavby, a Nejvyšší správní soud se s důvody městského soudu, jak vyplývá z výše uvedeného, plně ztotožňuje. Uvedená vada řízení tedy v daném případě neměla vliv na zákonnost výroku rozsudku městského soudu, jímž byla předmětná žaloba zamítnuta. Za této situace by bylo nic neřešícím právním formalismem, kdyby Nejvyšší správní soud pro uvedenou vadu rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, neboť ani opakování řízení za účasti obou žalovaných správních orgánů by nemohlo vést k jinému výsledku než k zamítnutí žaloby. Nejvyšší správní soud tedy neshledal důvody pro zrušení přezkoumávaného rozsudku ani z hledisek uvedených v ust. § 109 odst. 3 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému by právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení mu však nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu